

Bu testte 80 çözüm vardır.

1. Cümlede “sözcükleri anlam kayganlığından kurtarma” ve “onları belli bir yere oturtma” ifadeleri kullanılıyor. Samuel Butler’in “belirsiz yanlarını söz duvarlarıyla kuşatmak” sözü de, sözcüklerin anlamlarını netleştirmek için sınır çizmek, yani tanımını belirlemek anlamına gelir. Bu nedenle sözcüklere yönelik yapılan işlem, onların tanımsal sınırlarını çizmektir.

Cevap: A

2. Sıralamamız: III - VI - I - IV - V - II

Amerika Birleşik Devletleri’nde bulunan / Pasifik Köpek Balığı Araştırma Merkezindeki / araştırmacılar tarafından Kaliforniya’nın / Moss Bölgesi’nde karanlıkta parlayabilen / ve siyah derili olduğu için kolay kamufle / olabilen yeni bir köpek balığı türü bulundu.

Cevap: C

3. IV. cümlede, buluşlarının çağının basit bilimsel ihtiyaçlarını çözmeye yönelik olmadığı söylenmiştir ancak bu, çağdaşlarının projeleriyle doğrudan bir karşılaştırma değildir. Bu yüzden D seçeneğinde verilen yargı çıkarılamaz.

Cevap: D

4. Parçanın düşünce akışı göre Türk romanı, Türkiye’nin modernleşme süreciyle eş zamanlı ortaya çıkıyor. Batı’ya göre gecikmişlik duygusu, Türk romancılarının uzun süre üzerinden atamadığı bir psikolojik yük olarak veriliyor. “yakın zamanlarda roman küresel bir yönelime girinceye kadar” ifadesinden bu gecikmişlik duygusunun artık aşılmaya başlandığını ima ediyor. Yani metin, geçmişteki gecikmişlik duygusunu anlatıyor, şimdiki zamanda bu durumun değiştiğine işaret ediyor. Bu anlamı tamamlayan en uygun seçenek C seçeneğidir.

Cevap: C

5. I ve II. cümlelerde vücuttaki hücrelerin (üreme hücreleri hariç) genetik yapısının aynı olduğu açıklanıyor. III. cümlede bu genetik aynılığın bazı hastalıkların tedavisinde sorunlara yol açtığı söyleniyor. IV. cümlede buna örnek olarak kas erimesi hastalığı veriliyor. VI. cümlede ise bu sorunun çözümü olarak gen terapisi anlatılıyor. V. cümlede ise “Nakledilen hücrelerden salgılanan moleküllerin miktarı hastanın yaşı ve cinsiyetine göre farklılık gösterir.” ifadesiyle genetik aynılık, kök hücrelerin hastalığı taşıması, gen terapisiyle çözüm arasındaki neden-sonuç zincire katkı sağlamıyor ve konuyu dağıtıyor.

Cevap: D

6. Parçada kadınların “erkek diliyle”, erkeklerin de “kadın diliyle” yazabildiği söyleniyor. Cinsiyetin yazıya kaçınılmaz biçimde yansıdığı, cinsel kodların yazıda kendine yer açtığı belirtiliyor. Yazar, bu yansımaları fark etmenin ve bunların ötesine geçerek yazabilmenin zor ama önemli olduğunu vurguluyor. Ancak “Karşı cinsin hassasiyetlerini dikkate alan yazar ustadır.” yargısı metinde yoktur, böyle bir ölçüt getirilmemiştir.

Cevap: D

7. Parçada yazarın asıl yakındığı durum şudur: Nasrettin Hoca’ya çok sayıda fıkra atfedilmiştir ancak bu fıkraların çoğu, Hoca’nın gerçek kişiliği ve dünya görüşüyle uyuşmamaktadır. Bu durum, Hoca’nın yanlış algılanmasına (imaj problemine) yol açmaktadır. Bu nedenle fıkraların ayıklanması gerektiği savunulmaktadır.

Cevap: B

8. Parçada verilen temel bilgiler şunlardır: Sinema, bilimsel bir inceleme alanı olarak kabul edilmeden önce film eleştirisi öznel yargılara dayanıyordu. Eleştiriler, eleştirmenin haz anlayışını merkeze alıyordu. Film, yalnızca estetik bir sanat yapıtı olarak ele alınıyordu. Eleştirinin işlevi, seyirci ve eleştirmenin filminden aldığı hazzın kaynaklarını incelemektir. Buradan şu sonuca ulaşılır: Eleştirinin odağı, filmin nesnel özelliklerinden çok izleyicide ve eleştirende bıraktığı etki (haz) olmuştur. Dolayısıyla A seçeneğindeki ifade metnin anlamıyla tam örtüşür.

Cevap: A

9. Parçada anlatılan temel düşünce şudur: Bilim insanları iki durum arasında ilişki (korelasyon) saptayabilir. Ancak bu ilişkinin neden-sonuç ilişkisi olduğunu göstermek çok daha zordur çünkü her zaman alternatif açıklamalar bulunabilir (zeki insanların balık yemesi örneği). Bu doğrudan şu yargıya karşılık gelir: Bir durumun diğerinin nedeni olduğunu kanıtlamak, yalnızca aralarında ilişki olduğunu göstermeye göre daha güçtür.

Cevap: B

10. Parçada *Gece* romanını geleneksel eserlerden ayıran özellikler ayrıntılı biçimde anlatılıyor: Klasik öykü yapısının olmaması, okur beklentisine direnmesi. Öznellik ve deneysellik, zaman ve mekânın alışılmadık kullanımı, anlatı, anlatıcı ve dil öğelerinin dönüştürülmesi, anlamın sürekli kaçması, kesinliğin olmaması... ancak parçada "Karakterlerin gerçekliğini sağlamak için yeni yöntemler denemesi" ifadesine atıfta bulunulmamış. Karakterlere ya da karakter gerçekliğine dair hiçbir vurgu yok.

Cevap: E

11. Parçada "Metnin ördüğü karanlık" ifadesi hemen ardından şöyle açıklanıyor: "Okurun anlamaya ve yorumlamaya dönük tüm çabalarını soğuruyor. Her şey mümkün ama hiçbir şey kesin değil. Belli bir anlamla sınırlandırılmak istendiği an, hep yeni yönlere kaçıyor." Bu açıklamalar, karanlığın kötümserlik ya da trajik duygu, korku - gizem unsurları, bilinçli boşluklar olduğunu değil eserin tek bir anlama sabitlenmeyen, çok anlamlı ve belirsiz yapısını ifade ettiğini gösterir.

Cevap: C

12 - 15. soruların çözümleri

Verilenleri bir tabloda gösterelim:

I. Olasılık:

Ali (3 adet)	Burkay (2 adet)	Cemre (2 adet)	Defne (3 adet)
Mandalina Elma Kivi	Kivi Greyfurt	Portakal Elma	Mandalina Greyfurt Portakal

II. Olasılık:

Ali (3 adet)	Burkay (2 adet)	Cemre (2 adet)	Defne (3 adet)
Mandalina Elma Portakal	Kivi Greyfurt	Portakal Elma	Mandalina Greyfurt Kivi

Not: ⇔ çift yönlü ok işareti belirtilen unsurların kendi aralarında yer değiştirebildiğini belirtmektedir.

12. Ali; elma, kivi (I. olasılıkta) ve portakal (II. olasılıkta) almış olabilir.

Cevap: E

13. Her iki olasılığı göz önünde bulundurduğumuzda kivi ve portakalı aynı kişi almış olamaz.

Cevap: A

14. Ali II. olasılıkta, Cemre her iki olasılıkta, Defne I. olasılıkta portakal almış olabilir.

Cevap: E

15. Greyfurt alanların portakal almadıkları biliniyorsa tablomuz şu şekilde olur:

Ali (3 adet)	Burkay (2 adet)	Cemre (2 adet)	Defne (3 adet)
Mandalina Elma Portakal	Kivi Greyfurt	Portakal Elma	Mandalina Greyfurt Kivi

Buna göre "B" seçeneğinde geçen "Burkay greyfurt almıştır." ifadesi doğrudur.

Cevap: B

$$16. \left(\frac{5}{0,4} - \frac{4}{0,5} \right) : \frac{0,1}{2} = \left(\frac{50}{4} - \frac{40}{5} \right) : \frac{1}{20}$$

$$= \left(\frac{50}{4} - 8 \right) : \frac{1}{20} = \frac{18}{4} \cdot \frac{20}{1} = 90$$

Cevap: E

$$17. \frac{(2.6)^8}{13.3^{10} + 8.9^4} = \frac{2^8 \cdot 6^8 - 6^9}{13.3^{10} + 8.3^8} = \frac{(2.3)^8 \cdot 250}{3^8 \cdot (13.3^2 + 8)}$$

$$= \frac{2^8 \cdot 3^8 \cdot 250}{3^8 \cdot 125} = 2^8 \cdot 2^1 = 2^9$$

Cevap: C

$$18. \frac{\sqrt{0,8} + \sqrt{3,2}}{\sqrt{0,72}} = \frac{\sqrt{\frac{4.2}{10}} + \sqrt{\frac{16.2}{10}}}{\sqrt{\frac{36.2}{100}}} = \frac{\frac{2\sqrt{2}}{\sqrt{10}} + \frac{4\sqrt{2}}{\sqrt{10}}}{\frac{6\sqrt{2}}{10}} = \frac{6\sqrt{2}}{\sqrt{10}} \cdot \frac{10}{6\sqrt{2}}$$

$$= \frac{10}{\sqrt{10}} = \sqrt{10}$$

Cevap: C

19.

$$\begin{array}{r} 6AB \mid AB \\ \underline{\quad} \quad 8 \\ \underline{\quad} \quad \quad B \end{array}$$

$$6AB = 8 \cdot AB + B \text{ (Çözümlerse)}$$

$$600 + 10A + B = 8(10A + B) + B$$

$$600 + 10A = 80A + 8B$$

$$600 = 70A + 8B$$

$$\begin{array}{cc} \downarrow & \downarrow \\ 8 & 5 \end{array}$$

$$A \cdot B = 8 \cdot 5 = 40$$

Cevap: C

20. İşaret sorularında üzeri çift olanın tamamını siliyoruz. Tek olanın ise üzerini siliyoruz.

$$\frac{a^7}{b} > 0 \Rightarrow \frac{a}{b} > 0$$

$$\frac{b^5}{c^3} < 0 \Rightarrow \frac{b}{c} < 0$$

$$a.b.c^3 > 0 \Rightarrow \frac{a.b}{c} > 0 \left(\frac{a}{b} = + \text{ olduğu için } a.b = + \right)$$

buradan (c = +)

$$\frac{?b}{+c} < 0 \Rightarrow (b = - \text{ olmalı})$$

$$\frac{?a}{-b} > 0 \Rightarrow (a = - \text{ olmalı})$$

Cevap: C

21.

$$x^2 + xy < 0 < y + z < x + y$$

$$x(x+y) < 0 < y+z < x+y$$

$$\begin{array}{c} \downarrow \\ y+z < x+y \\ \downarrow \\ z < x \end{array}$$

$$x(x+y) < 0 \text{ (x buradan - gelir)}$$

$$? + \quad \quad \quad \boxed{y > x > z}$$

$$x+y > 0 \text{ (x - olduğu için y artı olacak (+))}$$

$$\begin{array}{c} \downarrow \\ - \\ \downarrow \\ ? \end{array}$$

Cevap: A

22.

$$\boxed{6} : \boxed{2} = 3$$

$$\boxed{12} - \boxed{9} = 3$$

$$\boxed{3} \cdot \boxed{1} = 3$$

Bu durumda yerleştirilmeyen sayı 7

Cevap: C

23. Yaş ceviz kuruduğunda $\frac{1}{3}$ 'ünü kaybediyorsa $\frac{2}{3}$ kalır. Yaş üzüm kuruduğunda $\frac{4}{5}$ 'ünü kaybediyorsa $\frac{1}{5}$ kalır.

$$\frac{\text{Ceviz}}{\frac{2}{3}(150-x)} + \frac{\text{Üzüm}}{\frac{1}{5}x} = \frac{65}{1}$$

$$\begin{aligned} 10(150-x) + 3x &= 65 \cdot 15 \\ 1500 - 10x + 3x &= 975 \\ -7x &= -525 \\ x &= 75 \end{aligned}$$

Cevap: C

24. Yaşları toplamı $\frac{23,5}{1}$ (İçler dışlar yaparsak)

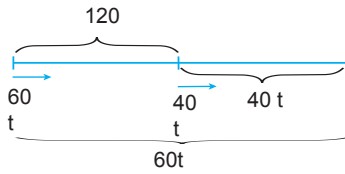
$$\text{Yaşları toplamı} = 94$$

<u>B</u>	<u>A ve 2 çocuk</u>
x	x
47	47

Cevap: B

- 25.

<u>A</u>	<u>B</u>
Yol = 120 km	Yol = 120 km
Zaman = 3 saat	Zaman = 2 saat
$120 = \vartheta \cdot 3$	$120 = \vartheta \cdot 2$
$\vartheta = 40$	$\vartheta = 60$

$$\begin{aligned} 120 + 40t &= 60t & 120 &= 20t & t &= 6 \text{ saat} \\ 120 &= 60t - 40t \end{aligned}$$

Cevap: C

- 26.

$$x \bullet y = \begin{cases} x^y - 1, & x + y \text{ toplamı çift ise} \\ y^x - 2, & x + y \text{ toplamı tek ise} \end{cases}$$

$$2 \bullet (3 \bullet 2) = ? \quad 3 \bullet 2 = 2^3 - 2 = 6$$

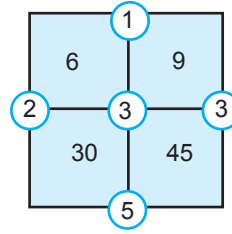
Toplamları tek

$$2 \bullet 6 = 2^6 - 1 = 64 - 1 = 63$$

Toplamları çift

Cevap: A

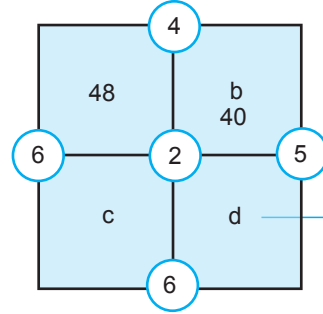
- 27.

$$1 + 2 + 3 + 3 + 5 = 14$$

Cevap: D

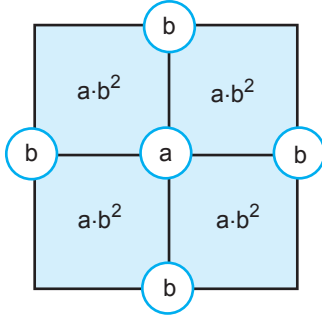
- 28.

$$\begin{aligned} 3b &= 2d \\ b &= 2 \cdot 2 \cdot 5 \cdot 6 / 2 \\ b &= 40 \end{aligned} \quad c = 6 \cdot 6 \cdot 2 = 72$$

Cevap: D

29.

$$4a \cdot b^2 = 144$$

$$a \cdot b^2 = 36$$

$$36 \ 1$$

$$9 \ 2$$

$$4 \ 3$$

$$1 \ 6$$

$$a = 36 + 9 + 4 + 1 = 50$$

Cevap: D

30.

Açıları 30° ile sadeleştirdik.

$$\frac{\text{Top}}{3} = 3900 \text{ (içler - dışlar yaparsak)}$$

$$\text{Top} = 11\ 700 \text{ TL kâr}$$

$$5x \cdot 30\% \cdot \frac{3\%}{1\%} + 3x \cdot 36\% \cdot \frac{4\%}{1\%} + 4x \cdot 4\% \cdot \frac{18}{1\%} = 11700$$

$$450x + 432x + 288x = 11\ 700$$

$$1\ 170x = 11\ 700$$

$$x = 10$$

$$\text{Dana} \rightarrow 5x = 5 \cdot 10 = 50$$

$$\downarrow$$

$$10$$

Cevap: D

31. Kıpçaklar (Kumanlar), Orta Asya'dan batıya göç ederek Karadeniz'in kuzeyi ve Doğu Avrupa'da etkili olmuş bir Türk topluluğudur. Daha sonra bir kısmı Orta Avrupa'ya, bir kısmı da İslam dünyasına ulaşmıştır. Verilen bilgiler bu çerçevede değerlendirildiğinde birinci ve ikinci ifadeler Kıpçaklara ait değildir.

Birinci ifade yanlıştır çünkü Alp Er Tunga Destanı Kıpçaklara değil, Saka (İskit) Türklerine ait en eski Türk destanlarından biridir. İkinci ifade de yanlıştır; 840 yılında Uygur Devleti'ni yıkarak Ötüken'de hâkimiyet kuran Türk topluluğu Kırgızlardır, Kıpçaklar değildir.

Üçüncü ifade doğrudur. Kıpçaklar Doğu Avrupa'ya yerleşerek Macarların etnik yapısının oluşumunda etkili olmuş, ayrıca Altın Orda Devleti sınırları içinde yoğun nüfus oluşturarak Moğol yönetici kesiminin zamanla Türkleşmesinde önemli rol oynamışlardır. Dördüncü ifade de doğrudur. Kıpçak kökenli Türkler, özellikle Mısır'da kurulan Memlük Devleti'nin askerî kadrosunda büyük yer tutmuş, Eyyubi ve Memlük ordularında görev yapmışlardır.

Bu nedenle Çağatay'ın hazırladığı bilgi kartlarında yer alan ifadelerden öğretmenin doğru olarak belirtmesi gereken ifadeler III ve IV'tür.

Cevap: E

32. Metinde Türk-İslam devletlerinde kervansarayların ticaret yolları üzerinde inşa edildiği, yolcuların konaklama, beslenme ve hayvan bakımının ücretsiz karşılandığı, güvenliğin devlet adına görevlendirilen kişilerce sağlandığı ve bu yapıların vakıflar aracılığıyla işletildiği belirtilmektedir. Bu bilgiler, kervansarayların yalnızca bir konaklama yeri değil, aynı zamanda ticareti destekleyen kamusal ve sosyal kurumlar olduğunu göstermektedir. Bu durumdan devletin ticareti teşvik edici bir politika izlediği sonucu çıkarılabilir; çünkü ticaret yolları üzerinde güvenli ve ücretsiz hizmet sunan yapılar inşa edilmiştir. Sosyal yardımlaşma anlayışının ticari hayata yansıdığı da anlaşılır; zira yolcuların ve tüccarların ihtiyaçlarının vakıf sistemiyle karşılanması sosyal dayanışmanın ekonomik alana uygulanmasıdır. Güvenliğin devlet güvencesi altında olduğu da açıktır; metinde güvenliğin devlet görevlilerince sağlandığı belirtilmiştir. Ayrıca tüccarların uzun mesafeli ticareti güven içinde sürdürebildiği ifade edildiğinden, uzun mesafeli ticaretin devamlılığının amaçlandığı sonucuna da ulaşılır.

Fakat, "ticaretin tamamen özel girişimciler tarafından yürütüldüğü" yargısı metinden çıkarılamaz. Çünkü kervansarayların yapımı, güvenliği ve işletilmesi süreçlerinde devlet ve vakıf kurumları doğrudan rol oynamaktadır. Bu da ticari hayatın yalnızca özel girişimcilere bırakılmadığını gösterir.

Cevap: C

33. Osmanlı Devleti'nde gayrimüslim cemaatlerin inanç ve kültürlerini yüzyıllar boyunca koruyup yeni nesillere aktarmasında en temel rolü azınlık (cemaat) okulları oynamıştır. Millet sistemi gereği her gayrimüslim topluluk (Rum, Ermeni, Yahudi vb.) kendi dinî otoritesi denetiminde okul açabilmiş; bu okullarda ana dil, din, gelenek ve kültür öğretilmiştir.

Fakat, yabancı okullar Osmanlı'daki yabancı devletlerin veya misyonerlerin açtığı okullardır. Bu okulların amacı ilgili gayrimüslim cemaatlerin kendi millî ve dinî kültürünü sürdürmesi değil, daha çok kendi dilini öğretmek, kendi kültürünü yaymak ve kendi din ve mezhepleri yönünde misyonerlik faaliyetleri yürütmektir. Dolayısıyla gayrimüslim cemaatin kendi inanç ve kültürünü "kendi kimliğiyle" aktarmasında etkisi olamaz. Sıbyan mektepleri ise Müslüman çocuklara yönelik, Kur'an ve temel dinî bilgilerin verildiği Osmanlı ilköğretim kurumlarıdır; gayrimüslim cemaatle ilgili değildir.

Cevap: A

34. Kanunuesasi'de yer alan "Osmanlı Devleti'ndeki herkes, hangi din ve mezhepten olursa olsun istisnasız Osmanlı tabir olunur." ifadesi, Osmanlı sınırları içinde yaşayan tüm unsurların (Müslim gayrimüslim, Türk - Arap - Rum - Ermeni vb.) ortak bir "Osmanlı milleti" kimliği altında birleştirilmesini amaçlayan anlayışı yansıtır. Bu düşünce, farklı etnik ve dinî toplulukları eşit vatandaşlık temelinde bir arada tutmayı hedefleyen **İttihad-ı Anasır (Osmanlılık)** fikridir.

İslamcılık ve Ümmetçilik yalnızca Müslüman unsurların birliğini savunur; **Türkçülük** Türk kimliğini esas alır; Batıcılık ise modernleşme ve Batı kurumlarını benimsemeyi ifade eder.

Cevap: D

35. Lozan Barış Konferansı'nda azınlıklarla ilgili alınan kararların temel amacı, azınlık meselesinin uluslararası bir sorun hâline gelmesini önlemek ve Türkiye'nin azınlıklar üzerindeki yetkisinin tamamen kendi egemenliği içinde kalmasını sağlamaktır. Yani azınlıklar konusunda karar alma ve uygulama yetkisi yalnızca Türkiye Cumhuriyeti Devleti'ne ait olacaktır. Bu durum doğrudan devletin iç işlerinde tam egemenliğinin sağlanması ile ilişkilidir.

Cevap: C

36. Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası (1924), Cumhuriyet Dönemi'nin ilk muhalefet partisidir ve kurucu genel başkanı Kâzım Karabekir'dir. Parti programında liberal ekonomi anlayışı benimsenmiş, devlet müdahalesinin sınırlı olduğu serbest girişimci bir ekonomik model savunulmuştur. 1925'te Şeyh Said İsyanı sonrasında çıkarılan Takrir-i Sükûn Kanunu'na dayanılarak Bakanlar Kurulu kararıyla kapatılmıştır.

Fakat, parti programında laiklik ilkesi açık bir ilke olarak yer almamıştır. Aksine programda "Dinî inançlara saygılıdır" ifadesi bulunur. Bu ifade, dönemin koşullarında laiklikten ziyade dinî hassasiyetlere vurgu yapıldığı şeklinde yorumlanmıştır. Bu nedenle "Laiklik ilkesine programında yer vermiştir" ifadesinin böyle bir makalede yer alması beklenmez.

Cevap: B

37. I. Tersiyer'de Türkiye'de kıvrım dağları büyük ölçüde oluşmuştur.
- Türkiye'deki kıvrım dağlarının (Alp - Himalaya sistemi) büyük bölümü Tersiyer'de (III. Zaman) oluşmuştur. Kuzey Anadolu ve Toroslar bunun tipik örnekleridir.
- II. Kuvaterner'de Egeid karasının çökmesiyle Ege Denizi şekillenmiştir.
- Egeid karasının çökmesi, özellikle Kuvaterner'de hız kazanmış; bunun sonucunda Ege Denizi, grabenler, horstlar ve adalar şekillenmiştir.
- III. Paleozoik'te Türkiye arazisi geniş volkanik faaliyetler yaşamıştır.
- Türkiye'de geniş volkanik faaliyetler Paleozoik'te değil, ağırlıklı olarak Tersiyer ve Kuvaterner'de görülmüştür (Ağrı, Nemrut, Erciyes, Hasan Dağı, Kula volkanları vb.).

Cevap: C

38. I. Enlem
- Adana, Samsun'a göre daha güneyde yer alır. Güneş ışınlarını daha dik aldığı için aynı gün ve saatte daha sıcaktır.
- II. Yükselti
- Her iki şehir de deniz seviyesinde kıyı şehirleridir. 6 °C'lik sıcaklık farkını açıklayacak düzeyde değildir.
- III. Denizellik
- Her iki şehir de deniz seviyesinde kıyı şehirleridir. 6 °C'lik sıcaklık farkını açıklayacak düzeyde değildir.

Cevap: E

39. A) Nüfus sürekli olarak artış göstermiştir.

- Türkiye'de 1927'den günümüze kadar yapılan tüm nüfus sayımlarında toplam nüfus artmıştır. Artış hızı dönemlere göre değişse de toplam nüfus hiçbir sayım döneminde azalmamıştır.

B) Kentsel oranı kırsal nüfus oranından sürekli fazla olmuştur.

- Türkiye'de kentsel nüfus oranı, özellikle 1980'lerden sonra kırsal nüfusu geçmiştir; ancak tüm dönemlerde fazla değildir.

C) Nüfusun azaldığı dönemler olmuştur.

- Toplam nüfusun azaldığı bir dönem yoktur (artış hızı düşse bile toplam nüfus artmaya devam etmiştir).

D) Nüfus artış hızı yıllar arasında aynı oranda gerçekleşmiştir.

- Nüfus artış hızı yıllar arasında aynı değildir; bazı dönemlerde çok yüksek, bazı dönemlerde oldukça düşüktür.

E) Ortalama yaşam süresi tüm dönemlerde aynı kalmıştır.

- Ortalama yaşam süresi zamanla belirgin biçimde artmıştır, sabit kalmamıştır.

Cevap: A

40. Küre - Kastamonu Türkiye'nin en eski ve en bilinen bakır yataklarından biridir. Tarihsel dönemlerden beri işletilmiş, ekonomik değeri yüksek bakır rezervleri burada bulunur.

- A) **Divriği – Sivas:** Demir (özellikle demir cevheri) ile ünlüdür.
- B) **Kırka – Eskişehir:** Bor minerali çıkarılır.
- C) **Soma – Manisa:** Linyit kömürü ile bilinir.
- D) **Seydişehir – Konya:** Boksit çıkarılır ve alüminyum tesisleri bulunur.

Cevap: E

41. Kapadokya, turizmin gelişmesinde doğal çevre koşulları ile tarihî - kültürel unsurların birlikte etkili olduğu en belirgin alanlardan biridir. Doğal unsurlar: Peribacaları, tuf araziler, vadiler, volkanik şekiller. Tarihî - kültürel unsurlar: Yer altı şehirleri, kaya oyma kiliseler, manastırlar, freskler.

Diğer seçenekler neden değil?

- A) **Tuz Gölü:** Doğal özellikler ön plandadır; tarihî - kültürel unsur sınırlıdır.
- B) **Ani Harabeleri:** Tarihî - kültürel değer baskındır; doğal çevre ikincildir.
- D) **Uludağ:** Doğal koşullar (kış turizmi, dağ turizmi) ağırlıklıdır.
- E) **Karapınar Meke Gölü:** Doğal (volkanik) özellikler öne çıkar; tarihî unsur yok denecek kadar azdır.

Cevap: C

42. III numaralı alan Batı Karadeniz Bölümü'nü (Zonguldak - Bartın - Kastamonu çevresi) temsil eder.

Bu alan Türkiye'nin orman varlığı en zengin bölgelerinden biridir. Yağışın fazla olması, nemli iklim, gür ve sürekli ormanlar (kayın, gürgen, meşe, ladin vb.) kereste sanayisinin gelişmesini sağlamıştır. Bu nedenle tomruk üretimi, kereste, mobilya ve orman ürünlerine dayalı sanayi burada yaygındır.

I (Marmara kıyıları): Sanayi gelişmiştir ama orman ve kereste ağırlıklı değildir.

II (Güneybatı Akdeniz): Turizm ve tarım ön plandadır.

IV (Çukurova): Tarım (pamuk, mısır) baskındır.

V (Doğu Anadolu'nun kuzeyi): Orman varlığı sınırlıdır, iklim serttir.

Sonuç: Kereste sanayisinin geliştiği alan III numaralı bölgedir.

Cevap: C

43. “Eğitim, hedefleri doğrultusunda devam ederken kültürel olanaklardan faydalanır.” ifadesi doğrudur. Eğitim, o toplumun kültüründen, kültürün sunduğu imkânlardan fayda sağlayarak gelişir. “Kültür değişim ve yeniliğe eğitimden daha açıktır.” ifadesi hatalıdır. Kültür, değişime karşı bazen direnç gösterebilir. Eğitim ise bu değişimi ve yeniliği sağlamak için çaba gösterir. “Eğitim, kültürel yolla davranış değişikliği sağlar.” ifadesi doğru değildir. Her toplumda eğitim sistemleri kültürel değerlerin izlerini taşır ancak değişimi sağlayan formal ya da informal eğitimidir. “Kültür aktarımı informal yolla olur.” ifadesi de eksiktir. Kültür aktarımı eğitim kurumlarında planlı, programlı şekilde hem formal hem de günlük hayatta gelişigüzel bir şekilde informal yolla gerçekleşebilir. “Kültür, eğitim kurumlarınca benimsenen ideal kural ve davranışlardan oluşur.” ifadesi de yanlıştır. Kuralları belirleyen yapı eğitim kurumları değildir. Eğitim kurumları kuralları bireylere aktarmada etkilidir. Kültür, toplumca benimsenen ideal kural ve davranışlardan oluşmaktadır. İnsanların toplum halinde yaşamalarını belirleyen yazılı ve yazılı olmayan kurallar kültürün bütünlüğünü ve devamlılığını sağlar.

Cevap: A

44. İlerlemecilik eğitim felsefesi akımı, bir felsefi akım olan pragmatizmin eğitime uyarlanmış hâlidir. İlerlemeciliğe göre eğitimin özünü, deneyimlerin sürekli olarak yeniden yapılandırılması oluşturmaktadır. Öğretimde problem çözme, işbirlikli öğrenme, proje gibi öğrenci aktivitelerine dayalı yöntem ve teknikler kullanılır. Öğretimde öğrencinin öğrenme sürecine aktif katılımı ve yaparak yaşayarak öğrenmesi esastır. Bu nedenle öğrencilere hayatta karşılaşacakları problemleri çözebilecekleri bir eğitim verilmesi önemlidir. Okulda çocuğa uygun eğitim ortamları sunulmalı ve yaşamda karşılaşacağı durumlara yer verilmelidir çünkü okul hayata hazırlık değil hayatın kendisidir.

Cevap: E

45. Okul öncesi öğretmenin, öğretim sürecini tasarlar larken öğrencilerin özelliklerini dikkate alması ve etkinlikleri bireysel farklılıklara göre düzenlemesi gerekmektedir. Öğrenci özellikleri ilgi, ihtiyaç, yetenek, yaş, cinsiyet, gelişim dönemi, hazırbulunuşluk gibi birçok unsuru bünyesinde barındırmaktadır. Öğretimin öğrenci özelliklerine uygun hâle getirilmesi, öğrencilerin öğrenmeye katılımını arttırmasına ve kendilerine uygun görevlerde başarı duygusunu tatmalarına ön koşul oluşturmaktadır. Bunun yanı sıra öğretmenlerin derslerinde kullanacakları etkinlikleri çeşitlendirmesi de bu ilkenin dikkate alındığını gösterir. Çünkü farklı etkinliklerin kullanılması öğretimin birden çok öğrenciye hitap edecek şekilde yapılmasına katkı sağlar. Öğretmenin, bireysel farklılıkları dikkate alarak farklı yöntem ve teknikler kullanması öğrenciye (bireye) yönelik öğretim ilkesine uygundur.

Cevap: D

46. Basamaklı Öğretim Modeli, Bloom'un bilişsel alan taksonomisinden etkilenmiştir. Öğretmen öğrencilere çeşitli kazanımlar sunar, öğrenci bu kazanımlardan birini kendine görev seçer. Amacı öğretimde görev seçme ve sorumluluk almaktır. Bireylerin farklı öğrenme yollarına ve farklı ilgi alanlarına sahip oldukları anlayışını temel alan basamaklı öğretim yaklaşımı, öğrenci etkinliklerine dayalı bir öğrenme öğretme sürecini ön plana çıkarmaktadır. Bu yaklaşım bireylerin bilgiyi edinmelerini, edindikleri bu bilgileri problemlerin çözümünde kullanmalarını ve olayları analiz etmelerini, eleştirel düşüncelerini, yeni fikirler ortaya koymalarını önemsemektedir. Bu doğrultuda Nunley üç tür öğrenme basamağının bulunduğunu ifade etmiştir.

C basamağı: Temel bilgiler kazandırılır. (Bilme, kavrama)

B basamağı: Öğrenilenlerin yeni durumlarda uygulanması sağlanır (Uygulama)

A basamağı: Analiz, yaratıcılık ve eleştiri gibi beceriler işe koşular. (Analiz, sentez, değerlendirme)

Cevap: B

47. Bu yöntem, yaşamda karşılaşılma ihtimali olan problem niteliğindeki olaylara, öğrencilerin katılımı ile alternatif çözümler üretilmesi şeklinde gerçekleştirilir. Bu yönüyle öğrencilerin öğrendikleri bilgi ve becerileri uygulamaya aktarmalarını sağlar. Örnek olay yöntemi, öğrencilerde yaratıcılık, neden-sonuç ilişkisi kurma, eleştirel düşünme, problem çözme ve karar verme becerilerinin geliştirilmesine hizmet eder. Bu yöntem, daha çok keşif yoluyla öğrenme stratejisinde ve kavrama düzeyindeki kazanımlara ulaşılmasında etkilidir. Örnek olay yöntemi uygulanırken sınıfa getirilecek problem durumunun bazı özelliklere sahip olması son derece önemlidir. Problem durumu her şeyden önce dersin kazanımlarına uygun şekilde belirlenmelidir. Diğer yandan bu sorun durumunun yaşamda yeri olan bir olay barındırması yöntemin karakteristik özellikleri açısından bir gerekliliktir. Ayrıca tek ve bariz bir çözüm yolu olan sorun durumları sınıfa getirilmemelidir. Çünkü bu yöntemde öğrencilerden alternatif çözümler üretmeleri beklenir. Bunların yanı sıra kullanılacak örnek olay sınıfa öğretmen ya da öğrenciler tarafından getirebilir

Cevap: B

48. Belirgin ve net bir cevabı olmayan konular ve problemler üzerinde karar verilirken kullanılır. Öğrencilerin bir probleme ilişkin çözüm önerileri üretmelerini ve bunları savunmalarını sağlar. Problem durumu ya da belirlenen konu öğrencilere sunulur. Olası çözüm önerileri arasından tartışmalı olanlar belirlenir. Belirlenen çözümler kartonlara yazılarak sınıfın köşelerine asılır. Öğrenciler katıldıkları görüşün bulunduğu köşeye giderler ve orada toplanırlar. Aynı köşede toplananlar o görüşü seçme nedenlerinin tartışılır ve gerekçelerini rapor olarak hazırlarlar. Hazırlanan raporlar sınıfa sunulur. Raporlar sınıfça tartışılır ve sınıf kararı alınır. Öğrenciler sürecin başında seçtikleri görüşleri değiştiremezler.

Cevap: B

49. “Görsel sanatlar dersinde Aykut, boyama çalışması yaparken, Demet ise karakalem çalışması yapmaktadır. Duygu daha soyut çalışırken, Kemal ise doğa resimleri çizmektedir.” ifadesi çok boyutluluk ile ilgilidir. Çok boyutluluk; sınıftaki öğrencilerin aynı anda farklı davranışları yapması anlamındadır. Kimi öğrenciler herhangi bir materyali okurken kimileri önlerindeki deftere bir şeyler yazabilir. Kimileri kendi aralarında tartışırken kimileri herhangi bir farklı materyalle ilgilenebilir. “Öğrencilerin sessizce kitap okumalarını isteyen Berna Öğretmen, öğrencilerinin bazılarının kendi aralarında konuşmaya başladıklarını fark edince hemen gerekli uyarıları yapar.” ifadesi ise anındalık ile ilgilidir. Anındalık; sınıf ortamında her şeyin o anlık gerçekleşmesi ve bunları ileri bir zamanda düşünmenin, başka bir zamana erteleme olanaklı olmamasını tanımlar. Bu durumda öğretmenin her olaya yetişmesi, her soruya yanıt olması gerekir. Bazen yaşanacak sorunlara o an tepisi göstermesi de gerekebilir. “Salihi’nin derslerde çok zorlandığının ve en basit sorularda bile hata yaptığının tüm sınıf farkındadır.” ifadesi ise açıklık ile ilgilidir. Sınıf ortamında her şey göz önünde olmaktadır, gizlilik yoktur. İlgisizlikler, başarı, başarısızlık, istenen ve istenmeyen davranışlar, sınıftaki herkes tarafından görülmesi açıklık yapısal özelliğine uygundur.

Cevap: A

50. Sami Öğretmen’in yaşamış olduğu problemin sebebi derste kullanmış olduğu yöntemin etkisizliğidir. Öğrencilerin yavaş yavaş dersten kopmaya başlamaları ve başka şeylerle ilgilenmeleri ders motivasyonlarının olmadığı ya da bu motivasyonu kaybettiikleri anlamına gelir. Eğer mevcut ders işleyiş biçimi öğrenci ilgisini çekmiyorsa sınıf içinde istenmeyen davranışlar, ortaya çıkabilir. Bu durumda öğretmenin yapması gereken şey öğretim sürecinde çeşitli değişikliklere gitme, yeni bir heyecan oluşumunu sağlamaktır. Bu değişiklik sınıf içinde ortam değişikliği, strateji, yöntem, teknik değişikliği, kullanılan araç-gereç değişikliği şeklinde olabilir.

Cevap: E

51. Öğretim programı çerçeve olarak hazırlanan bir program olduğu için genel hatları ile hazırlanır, ayrıntıya girilmez. Öğretmenler için kılavuz niteliğinde olan bu program hazırlanacak yıllık ve günlük programların da dayanağıdır. Bir ders ya da disipline dönüktür. Örneğin; matematik, fen bilimleri, sosyal bilgiler, müzik gibi derslere dönüktür ve her ders ve disiplin için ayrı olarak hazırlanır. Ancak “Sadece zorunlu ilköğretim kademelerine dönüktür.” ifadesi doğru değildir. Her öğretim kademesindeki ders ve disiplinler için öğretim programı hazırlanır. Okuldaki rehberlik faaliyetlerinin, eğitsel kol ve sosyal kulüp etkinliklerinin ilgili olduğu program türüdür.” ifadesi de doğru değildir. Bu ifadeler eğitim programı ile ilgilidir. Öğretim programı ders içi tüm faaliyetler ile ilgilidir. Ders dışı faaliyetler öğretim programının kapsamına girmez.

Cevap: D

52. Öğretim programının üçüncü ögesi olan eğitim durumları; öğrenme-öğretme süreci, işlemler ve yaşantılar olarak da ifade edilebilir. “Nasıl öğretelim?” sorusuna cevap arar. Eğitim durumları, öğrencilerin hedefe ulaşması için geçirmeleri gereken öğrenme yaşantılarını sağlayacak dış koşulların (uyarıcıların) düzenlenmesi ve işe koşulmasıdır. Bu düzenleme, gerekli olan strateji, yöntem-teknik, araç-gereçleri her türlü etkinlikler ile fiziki düzenlemeleri kapsar. İşlemler, süreç vb. olarak da adlandırılabilir. Bu süreç, öğrenci açısından “öğrenme yaşantıları düzeneği”, öğretmen açısından da “öğretme yaşantıları düzeneğidir. Ancak “Bu aşamada yapılacak etkinliklerin temel kaynağı içerik olmalıdır.” ifadesi doğru değildir. Yapılacak tüm etkinliklerin temel kaynağı kazanımlar (program hedefleri) olmalıdır.

Cevap: C

53. Mutlak Ölçüt (Kriter Referanslı Ölçüt): Eğer ölçüt ölçme işleminin yapıldığı grubun özelliklerinden bağımsız olarak belirleniyorsa “mutlak” tır. Mutlak ölçüt genellikle ölçme işlemi öncesinde ilan edilir. Mutlak ölçütün temel alındığı ölçme işlemlerinde bir öğrencinin notu, diğer bir öğrencinin değerlendirmesinden (geçme / kalma) etkilenmez. Öğrenme eksiklerini belirleme ve öğrencilerin hazırlanmışluklarını belirlerken mutlak ölçüt kullanılmalıdır.

Bağlı Ölçüt (Norm Referanslı Ölçüt): Ölçme işleminin yapıldığı grubun belirli bir özelliğine / normuna dayalı olarak belirleniyorsa “bağlı” dır. Bağlı ölçüt ancak ölçme işlemi sonrasında belirlenebilir. Örneğin aritmetik ortalamaya / ortancaya / moda denk ve üzerinde puan alan geçer, aritmetik ortalama ile yarım standart sapma arasında puan alanlar şartlı geçer, akademik başarısı yüksek ilk on öğrenci proje için seçilecektir vb. Bağlı ölçütün temel alındığı ölçme işlemlerinde bir öğrencinin başarısı, başka bir öğrencinin değerlendirmesini (geçme/kalma) etkileyebilir. Bu anlamda öğrenciler açısından daha rekabetçi bir eğitsel ortam kaçınılmazdır. Bir yarışmaya öğrenci seçmede bağlı ölçüt kullanılmalıdır.

Cevap: E

54. Geleneksel, doğru yanlış testlerine alternatif olan, sorular arasında hiyerarşi bulunan, öğrencinin kafasındaki bilgi ağındaki yanlış bağlantılar, yanlış stratejileri ortaya çıkartabilen, sentez ve değerlendirme gibi üst düzey öğrenme becerilerinin ölçülmesinde yeterli olmayan ölçme aracı tanılayıcı dallanmış ağaçtır.

Cevap: A

55. Puanların farklılaşması, grupların homojen ve heterojenliği, öğrenme düzeylerinin benzer ve farklılığı ayrıca güvenilirliğin düşük ya da yüksek olması için standart sapma değerine bakılması gerekir. Standart sapmanın düşük olduğu yerlerde puanların farklılaşması az, grup homojen, öğrenme düzeyleri benzer ve güvenilirlik az olacaktır.

Cevap: E

56. Öğretmen ödevleri değerlendirirken içeriğin niteliğinden çok görünüşe ilişkin algısal ipuçlarını (yazının güzelliği ve düzeni, başlık–alt başlıkların renkli kalemle belirlenmesi, paragraflar arası boşluk bırakılması gibi) önelemekte, yani “göze çarpan, dikkat çekici ve kolay fark edilen” özelliklerden etkilenecek puan vermektedir. Algısal ayırt edilebilirlik, bir uyarıcının biçimsel/dışsal özellikleriyle (renk, düzen, okunaklılık, vurgu, boşluk, şekil vb.) diğerlerinden daha belirgin hâle gelmesi ve dikkati kendine çekmesidir; bu nedenle öğretmen içerikten bağımsız olarak görsel düzeni yüksek olan ödevleri daha değerliymiş gibi algılayıp sistematik yanlılık göstermektedir. B seçeneğindeki anlamsal çağrışım içerikle ilişkili anlam bağlantılarını, C’deki kavramsal gruplandırma bilgiyi kategori/şema içinde örgütlemeyi, D’deki aktif katılım öğrencinin öğrenme sürecine etkin katılmasını, E’deki bütün hâlde öğrenme ise parçadan çok bütünü kavramayı ifade eder; oysa olayda belirleyici olan içerik değil, ödevin algısal olarak dikkat çekici ve ayırt edici biçimde sunulmasıdır.

Cevap: A

57. Ceza, istenilmeyen davranışların azaltılması amacıyla davranışın sonunda uygulanan bir yöntemdir. Ancak cezanın istenilmeyen davranışları ortadan kaldıracak en etkili yol olduğu bilgisi doğru değildir. Özellikle pedagojide cezanın kullanılması önerilmez. Cezanın yerini alternatif davranış kontrol teknikleri almalıdır. Her ne tipte verilirse verilsin eğitimde ceza, etkili bir araç değildir. Çünkü doğal bir yöntem olarak kabul edilemez. Doğada ceza yoktur, davranışın olumlu veya olumsuz geribildirimleri vardır. Bu yüzden ceza insan doğasına aykırı bir yöntemdir. Cezalandırılan bireyde korku duygusu tetiklenir. Bu duygu çevredeki diğer uyarıcılara da genellenebilir. Bu da istenilmeyen başka davranışlara sebep olabilir. Ceza, davranışı baskılar. Cezalandırılan birey, davranışı yapmamayı öğrenmekten ziyade davranışı yaptıktan sonra yalanlanmamayı öğrenir.

Cevap: E

58. Başkanın telefonu ile oynayan üyeye yönelik sert bakışı aslında o üyeye verilen bir cezalandırıcı uyarıcıdır (olumsuz bir sonuç), bunu gören diğer üye ise aynı davranışı yaparsa benzer bir olumsuz sonuçla karşılaşacağını gözlem yoluyla çıkarır ve henüz davranışı gerçekleştirmeden (telefonuna bakmadan) bundan vazgeçer. Yani ikinci üye kendi davranışının sonucunu deneme-yanılma ile yaşamamış, başka birinin cezalandırıldığını göreyerek davranışı azaltmıştır; bu, sosyal öğrenmede “başkasına uygulanan cezanın, gözlemleyen kişinin davranışını azaltması” anlamına gelen dolaylı cezadır. A seçeneği (dolaylı duygusalılık) daha çok gözlenen duygusal tepkilerin bulaşmasıdır; B (kavrayarak öğrenme) ani içgörüsüyle problem çözmeyi ifade eder; C (deneme-yanılma) kişinin bizzat deneyerek öğrenmesidir; E (içsel pekiştirme) davranışın kendi içinde doyum vermesiyle sürmesidir. Bu nedenle olayda belirleyici olan mekanizma dolaylı cezadır.

Cevap: D

59. “Beş yaşındaki Koray’ın ayakkabılarının bağcıklarını bağlayamaması” ince kaslarla birlikte el göz koordinasyonunun yeteri kadar gelişmemesinin sonucudur ve bu durum da olgunlaşma ile ilgilidir. Olgunlaşma, canlı varlığın, kalıtsal ya da gizil güçlerinin (potansiyel) donanımına uygun olarak kendisinden beklenen, kalıtsal yapısında var olan işlevleri başarabilecek yetkin düzeye ulaşabilmesi anlamına gelir. Ancak beş yaşındaki Koray, henüz bu olgunlaşma düzeyine sahip değildir. “Yedi yaşındaki Zeynep’in kapı ziline uzanamaması” boyunun yeteri kadar uzamaması ile ilgilidir ve bu durum büyüme kavramının önemini gösterir. Büyüme, gelişimin gözlelenebilir yanıdır. Bireyin fizik yapısında zamana bağlı olarak meydana gelen nicelik boyutundaki değişikliklerdir. Doğum öncesi dönemde hücre çoğalması ve doğum sonrasında da aylara veya yıllara göre fizik yapıda meydana gelen değişiklikler büyüme sonucudur. “Yediği yemekten zehirlenen üniversite öğrencisi Berkay’ın o gün girdiği final sınavında çok çalışmış olmasına rağmen başarılı olamaması” ise hazırbulunuşlukla ilgilidir. Hazırbulunuşluk, organizmanın öğrenme ve deneyim süreci başladığı anda bu sürecin başarılı olması için gerekli alt yapının tümüne denir. Bireyin belli bir beceriyi kazanabilmesi için önce biyolojik olarak olgunlaşması, ardından da o beceriyi geliştirebilmesi için gerekli olan ön bilgi, beceri, tutum, sağlık gibi özelliklere sahip olması gerekmektedir. Bu koşullardan birindeki eksiklik öğrenmeyi olumsuz yönde etkileyecektir. Berkay’ın sağlık problemi sınavdaki performansını olumsuz olarak etkilemiştir.

Cevap: D

60. Doğuşancı görüş Chomsky’nin Psikolingustik Kuramı’nın diğer adıdır. Bu görüş, tüm insanların konuşmadan önce de tüm dillerde ortak olan kuralları içeren ve doğuştan gelen biyolojik bir mekanizmaya, dil edinme aygıtına sahip olduğunu savunmuştur. Bu mekanizma vakti geldiğinde yani olgunlaşma gerçekleştiğinde konuşma davranışına dönüşebilecektir. Bu mekanizma sayesinde çocuklar, dil becerilerini diğer yeteneklere göre daha hızlı edinirler ve genellikle dört yaşına kadar temel kuralların çoğunda ustalaşır. Çocuk, çevresinde konuşulan dili içselleştirir, kurallarını anlar, öğrenir ve daha sonra da uygun dilbilgisi kuralları ile konuşmayı başarır. Ancak doğuşancı görüş çevreyi dilin ortaya çıkışındaki en etkili özellik olarak görmez. Çevre davranışçı ve sosyal öğrenmeci görüşlerde ön plandadır.

Cevap: D

61. Erikson’un Psikososyal Gelişim Kuramı’nda 6-12 yaş arası dönem başarıya (çalışkanlık) karşı yetersizlik (aşağılık) evresi olarak adlandırılır. Okul çağı olan bu evrede çocuğun yetenekleri doğrultusunda başarıya ulaşması sağlanmalıdır. Çocuktan yeteneği dışında bir başarı beklentisi onda aşağılık duygusuna sahip bir kişiliğe sebep olabilir. Bu dönemde anne-baba çocuğu yapabilecekleri konusunda cesaretlendirilmeli, çocuğa taşıyabileceği sorumluluklar vermeli ve en önemli yanıtlardan biri olan çocuğu ablasıyla dahi olsa bir başkasıyla kıyaslanmamalıdır. Soruda Çilem, ablası Çağla ile kıyaslanmaktadır. Çağla ve Çilem kardeş dahi olsalar ilgileri, yetenekleri, istekleri birbirlerinden farklılık gösterebilir. Çilem’in resme karşı yeteneği vardır ve Çilem bu konuda teşvik edilmelidir. Çilem ya başarılı olma duygusunu kazanacak ya da becerileri yeterince ödüllendirilmediği veya engellendiği için yetersizlik duyguları geliştirecektir. Okul çağı çocukları çalışkanlık duygusunu yaparak, yaşayarak, ödüllendirilerek, onaylanarak geliştirirler. Sonuç olarak anne-babanın Çilem’i ablasıyla karşılaştırıp onun gösterdiği başarıları göstermesini istemesi Çilem’de yetersizlik duygularının yaşanmasına yol açacaktır.

Cevap: C

62. Yapılan etkinlik öğrencilerin akran zorbalığına maruz kalma durumu, empati geliştirme ve kişiler arası ilişkileri düzenleme gibi doğrudan öğrencilerin sosyal-duygusal gelişim alanına yönelik bir çalışmayı ifade etmektedir; kişisel rehberlik hizmetleri öğrencilerin duygusal, sosyal ve kişilik gelişimlerini desteklemeyi, uyum sorunlarını azaltmayı ve sağlıklı insan ilişkileri kurmalarını sağlamayı amaçlar. Oryantasyon hizmetleri okula uyum sürecine yönelik bilgilendirme çalışmalarını kapsar; eğitsel rehberlik akademik başarı, ders çalışma becerileri ve öğrenme süreçlerine odaklanır; mesleki rehberlik kariyer seçimi ve meslek tanıtımı ile ilgilidir; konsültasyon ise öğretmen veya velilere uzman tarafından verilen danışmanlık desteğini ifade eder, doğrudan tüm sınıfa uygulanan gelişimsel etkinlik değildir. Bu nedenle empati ve akran ilişkilerini geliştirmeye yönelik sınıf etkinliği en uygun biçimde kişisel rehberlik hizmeti kapsamında değerlendirilir.

Cevap: E

63. Öğrencinin “araştırmacı” ve “girişimci” gibi belirli kişilik tiplerine sahip olduğunun test yoluyla belirlenmesi ve bu kişilik özellikleri ile mesleklerin çalışma ortamları arasındaki uyumun incelenmesinin planlanması, doğrudan Holland’ın kişi-çevre uyumu ilkesine dayanmaktadır. Holland’a göre bireyler altı kişilik tipinden (gerçekçi, araştırmacı, sanatsal, sosyal, girişimci, geleneksel) bir ya da birkaçına daha yakındır ve mesleki doyum, bireyin kişilik tipi ile meslek ortamının özellikleri arasındaki uyum arttıkça yükselir; bu nedenle danışmanın hem kişilik tipini belirlemesi hem de uygun meslek ortamlarını eşleştirmeyi hedeflemesi tipoloji yaklaşımını gösterir. A seçeneğindeki Ginzberg kariyer gelişim sürecini dönemlere ayırır; B seçeneğindeki Roe meslek seçimini erken çocukluk ihtiyaçlarıyla açıklar; C seçeneğindeki Super benlik kavramının mesleğe yansımalarını ve yaşam boyu gelişimi vurgular; E seçeneğindeki Parsons ise özellik-faktör eşleştirme yapar ancak tipolojik kişilik sınıflandırmasına dayanmaz. Bu nedenle senaryoda temel alınan yaklaşım açıkça Holland’ın Tipoloji Kuramı’dır.

Cevap: D

64. Sosyometri, bir grubun sosyal ilişki örüntüsünü, tercih ve reddedilme durumlarını belirlemeye yarayan bir tekniktir ve grup içindeki lider, yıldız, dışlanan ya da karşılıklı tercih ilişkilerini ortaya koyar; bu nedenle A ve E doğru ifadelerdir. Sağlıklı sonuç alınabilmesi için bireylerin birbirlerini tanımış olmaları gerekir (B doğru) ve elde edilen veriler sosyogram adı verilen grafiksel şemalarla gösterilebilir (D doğru). Ancak sosyometri, bireylerin kişilik özellikleri hakkında kesin ve kalıcı yargılar vermez; yalnızca belirli bir zaman dilimindeki sosyal tercih durumunu gösterir. Bu nedenle kişilik hakkında genelleme yapmayı sağladığını iddia eden C seçeneği yanlıştır.

Cevap: C

65. Sanal gerçeklik, gerçek hayattaki ortamların bilgisayar aracılığı ile taklit edilmesine denir. Sanal gerçeklik kavramı ile artırılmış gerçeklik kavramı çoğu zaman karıştırılan kavramlardır. Artırılmış gerçeklik; gerçek dünyaya sanal nesnelerin eklenmesi, bir başka deyişle gerçek ve sanal içeriklerin kombinlendiği bir teknoloji olarak tanımlanır. Yani gerçek dünyadan tamamen kopma durumu söz konusu değildir. Sanal gerçeklikte ise tamamen sanal dünyada bulunma, gerçekliği hissetme ve daldırma gibi unsurlar mevcuttur. Kullanıcılar çeşitli araç ve özelliklerle sanal ortama dalebilir ve orada varmış gibi hissedebilirler. Görsel ve işitsel unsurları etkili bir şekilde kullanarak duyuları aktif kılan bu teknoloji, sunmuş olduğu ses, ışık ve etkileşimlerle kullanıcının bir durumu gerçekmiş gibi hissetmesine ve deneyimlemesine yardımcı olmaktadır. Bu bağlamda sanal gerçeklik, kullanıcıyı pasif bir izleyiciden ziyade aktif bir aktöre dönüştürerek kullanıcının kendi kararlarını almasına, nesne ve ortam üzerinde etkiye bulunabilmesine imkân tanımaktadır.

Cevap: A

66. Dale'nin Yaşantı Konisi'nde, en kalıcıdan en az kalıcı olana doğru öğrenme biçimlerinin sıralanmış hali şu şekildedir: Doğrudan doğruya edinilen, model ve numunelerle, dramatizasyon yoluyla, gösteriler yoluyla, geziler yoluyla, sergiler yoluyla, televizyon yardımıyla, hareketli resimlerle, radyo, plak, mp3, şerit ve hareketsiz resimlerle, görsel sembollerle ve sözel sembollerle edinilen yaşantılar. "İlk yardım dersinde öğretmenin yaralı birinin nasıl taşınması gerektiğini göstermesi" ifadesinde etkinliği öğretmen yaptığı için, diğer öğrenciler de bütün duyu organlarını kullanarak fakat daha çok görerek ve işiterek bilgileri içselleştirdikleri için gösteriler yoluyla edinilen yaşantılara uygundur. "Öğrencilerin tarih müzesinde sergilenen eserleri incelemesi" sergiler yoluyla edinilen yaşantılara örnektir. Öğrenciler tüm duyu organlarını kullanma imkânı bulsalar da daha çok sergilenen herhangi bir şeyi izlemelerine dayalıdır. "Öğretmenin hayvan hakları konusunda bir kısa film izletmesi" ise televizyon yoluyla edinilen yaşantılara örnektir. Bu öğrenme biçiminde öğrencilere kazandırılarak bilgi ve beceriler televizyon programları aracılığıyla öğretilir.

Cevap: A

67. Eğitimde kaynaştırma uygulaması, özel gereksinimli öğrencileri, belirli zaman dilimlerinde veya tam zamanlı olarak genel eğitim sınıfına yerleştirme uygulamasıdır. Engelli öğrenciler için kaynaştırma eğitimi, özel gereksinimli öğrencilerin sosyal becerileri ve sosyal uyum becerilerinin gelişimi için değerlidir. Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği'nde kaynaştırma, "Özel eğitime ihtiyacı olan bireylerin eğitimlerini destek eğitim hizmetleri sağlanarak yetersizliği olmayan akranları ile birlikte resmi ve özel, okul öncesi, ilköğretim, ortaöğretim ve yaygın eğitim kurumlarında sürdürmeleri esasına dayanan özel eğitim uygulamalarıdır" şeklinde tanımlanmıştır.

Cevap: B

68. Millî Eğitim Şûralarının doğal üyeleri; Millî Eğitim Bakan Yardımcıları, Talim ve Terbiye Kurulu Başkanı, Bakanlık merkez teşkilatı birim amirleri, Talim ve Terbiye Kurulu üyeleridir. Yurt içi ve yurt dışından meslek odaları ise davet edilen üyelerindedir.

Cevap: E

69. Epistemolojik bütünlük; öğrencinin nasıl düşündüğü, bilgiye nasıl eriştiği ve bilgiyi nasıl öğrendiği gibi hususlarla ilgilidir. Öğrencilerin bilgiye ulaşmakla yetinmeyip günlük hayatta karşılaştıkları sorunlara çözüm bulmak, ahlaki kararlar almak ve karmaşık durumları anlamlandırmak için bilgiyi kullanabilme becerisi kazanmaları gerekmektedir. Bu sayede öğrencilerin bilgilerini hayatın her alanında etkili bir şekilde kullanabilen bilge bireyler olmalarının da yolu açılmış olur.

İnsanın ontolojik bütünlüğü hem kendisi hem de toplum açısından sağlıklı ve dengeli bir insan olması anlamına gelir.

Zamansal Bütünlük: Geçmişten geleceğe eğitim hayatın her aşamasında devam eden, eğitimin geçmişten geleceğe uzanan bir süreç olarak ele alınması gerektiğini vurgulayan zamansal bütünlük, öğrencinin bireysel geçmişi ile sınırlı olmayan bir kavramdır.

Aksiyolojik olgunluk, etiğin ve estetik değer yargılarının olgunlaşmasını ifade etmektedir.

Yetkinlik öğrenci profil bütünlük alanı yoktur.

Cevap: C

70. Ahmet Öğretmen, öğrencilerine kamu kuruluşları, ticari kurumlar ve vatandaşlar arasındaki bilgi, hizmet ve mal alışverişlerinde hakların, sorumluluklarının ve teknolojilerin kullanılarak gündelik yaşamda bilginin etkinliğini artıran bir araç niteliğindedir diyerek vatandaşlık okuryazarlık becerisini açıklamıştır.

Bilgi Okuryazarlığı: Bilgi ihtiyacını fark etme, bilgiyi toplama, bilgiyi özetleme, bilgiyi sentezleme, bilgiyi kullanarak eleştirel düşünmedir.

Görsel Okuryazarlık: Görseli anlama, görseli yorumlama, görsel hakkında eleştirel düşünme, görsel iletişim uygulamaları oluşturmazdır.

Veri Okuryazarlığı: Verileri basitleştirme ve dönüştürme, örüntüleri betimleme ve analiz etmedir.

Kültür Okuryazarlığı: Kültürü kavrama, kültürü sürdürme, kültürel etkileşimdir.

Cevap: E

71. Öz düzenleme: Kişisel hedeflere ulaşabilmek için duygu, davranış ve bilişsel stratejilerin izlenip değerlendirilmesi ve pekiştirilerek kontrol edilmesini ifade eder.

Esneklik: Ortaya çıkan yeni bir duruma uyum sağlayabilmeyi, mevcut çözümleri güncelleyerek farklı çözümler üretebilmeyi ifade eder.

Sorumlu karar verme: Çeşitli durumlarda ahlaki sorumluluk çerçevesinde kişisel davranış ve sosyal etkileşimler hakkında özenli ve yapıcı seçimler yapılabilmesini ifade eder.

Uyum: Hem benlik hem de çevreyle dengeli bir ilişki kurulup bu ilişkinin sürdürülebilmesini ifade eder.

Kendini tanıma: Kişisel özelliklerin duygu, düşünce ve davranışlara yansımalarının bilincinde olunmasını ifade eder.

Cevap: E

72. Ölçme ve değerlendirme hem öğretimin bir parçası hem de öğretimi tamamlayan bir süreçtir. Bir öğretim programı uygulanırken uygulamanın her adımında öğrencinin gelişiminin incelenmesi, öğrenme-öğretme sürecinin öğrenme çıktılarına ulaşıp ulaşılmadığının izlenmesi gerekir. Öğrenme kanıtlarında ifade edilen, öz değerlendirme ve akran değerlendirme öğrencilerin öğrenmelerinin bir sonraki aşamasına hazır olup olmadıkları veya bilgi ve becerilerini pekiştirmek için daha fazla öğrenme deneyimine ihtiyaç duyup duymadıkları konusunda bilgi verir. Etkili geri bildirim, öğrencinin mevcut durumu hakkında bilgi sağlayarak öğrenme-öğretme süreçlerinin iyileştirilmesine de katkı sağlar. Öğrenme kanıtları; öğretimin planlanması (ölçme değerlendirme araçlarını seçme, performans kriterlerini belirleme vb.), tasarımı (ölçme değerlendirme araçlarının tasarımı vb.) ve uygulanması (veri toplama, verileri analiz etme, geri bildirim sağlama, öğrenme-öğretme tasarımlarını güncelleme, sürekli iyileştirme vb.) aşamalarında kullanılabilir.

Cevap: A

73. TBMM İçtüzüğü TBMM'nin parlamento kararı şeklinde yaptığı görevlerindedir. Parlamento kararları Cumhurbaşkanının imzasına gitmez ve Resmî Gazete'de TBMM Başkanı tarafından yayımlanır.

Cevap: D

74. Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Evrensel Bildirisi, 1948 yılında yapılan Birleşmiş Milletler Genel Kurulunda kabul edilmiştir.

Cevap: C

75. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'nda çocuğun okula devamından sorumlu kişiler yalnızca hukuki statüye sahip olan veli ve vasi ile sınırlı tutulmamış, aynı zamanda çocuğu fiilen yanında bulunduran ve onun bakımını üstlenen kişiler de sorumluluk kapsamına alınmıştır. Kanunda "veli veya vasi durumunda bulunmadığı hâlde çocuğu sürekli yanında bulunduran, barındıran ya da çalıştıran kişi" aile başkanı olarak tanımlanır ve bu kişi de çocuğun okula devamından sorumlu tutulur. Bu düzenleme, çocukların sahipsiz kalması veya eğitim dışında bırakılması riskini ortadan kaldırmayı amaçlar. A seçeneğindeki "veli" çocuğun anne veya babasıdır ve hukuki bağa dayanır. B seçeneğindeki "vasi" ise mahkeme kararıyla görevlendirilmiş kişidir. C, E gibi ifadeler günlük dilde anlamlı olsa da kanunda karşılığı olan teknik kavramlar değildir. Bu nedenle çocuğu fiilen himayesinde bulunduran kişinin kanundaki karşılığı aile başkanıdır ve doğru cevap D seçeneğidir.

Cevap: D

76. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'nda okulların arsa ve arazi düzenlemeleri yapılırken hem eğitim amaçları hem de okulun ihtiyaçlarına katkı sağlayacak ekonomik unsurlar birlikte düşünülmüştür. Bu kapsamda okula gelir sağlamak amacıyla belirli büyüklükte toprakların ayrılmasına izin verilmiştir. Ancak kanun burada bir sınırlama getirerek bu arazilerin kontrolsüz şekilde büyümesini ve eğitim amacının dışına çıkmasını engellemek istemiştir. İlgili hükme göre okula gelir sağlamak maksadıyla seçilen topraklar 50 dekardan fazla olamaz. Bu nedenle doğru cevap A seçeneğidir. Diğer seçeneklerde verilen 100, 200, 500 ve 1000 dekar ifadeleri kanunda belirtilen üst sınırın üzerindedir ve bu yüzden yanlıştır. Kanun koyucu burada temel amacın eğitim olduğunu vurgulamış, gelir getirici faaliyetlerin ise bu amacı destekleyici ölçüde ve sınırlı tutulmasını öngörmüştür.

Cevap: A

77. 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nda Türk millî eğitim sistemi örgün eğitim ve yaygın eğitim olmak üzere iki ana bölümde ele alınır. Yaygın eğitim, örgün eğitim sisteminin yanında ya da dışında bireylere yönelik düzenlenen kurs, seminer ve benzeri eğitim faaliyetlerini kapsar. Soruda anlatılan uygulama, bir okul kademesinde öğrencilere verilen düzenli sınıf eğitimi değil, Bakanlığın öğretmenlere belirli bir konuda bilgi ve beceri kazandırmak için planladığı iki haftalık kurs niteliğindedir. Bu yönüyle faaliyet, örgün eğitim kapsamında değil, yaygın eğitim mantığı içinde değerlendirilir. Ayrıca kursun hedef kitlesi görevdeki öğretmenler olduğundan bu eğitim aynı zamanda hizmet içi eğitim özelliği taşır. Nitekim 1739 sayılı Kanun öğretmenlerin meslek içinde yetiştirilmeleri ve geliştirilmeleri için kurs, seminer ve benzeri çalışmalar düzenlenebileceğini açıkça kabul etmektedir. Bu yüzden sorudaki kurs ne örgün eğitimdir ne de halk eğitimidir. "İşbaşında eğitim" ifadesi de burada uygun değildir; çünkü soruda anlatılan şey doğrudan görev sırasında uygulamalı yetiştirme değil, planlı bir kurs programıdır. Sonuç olarak Bakanlığın öğretmenlere dönük "Dijital Girişimciliğin Temelleri Kursu" yaygın eğitim kapsamında yürütülen bir hizmet içi eğitimdir. Bu nedenle doğru seçenek D'dir.

Cevap: D

78. 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nun ortaöğretim amaç ve görevlerini düzenleyen maddesinde, öğrencilere ortaöğretim seviyesinde asgari ortak bir genel kültür kazandırmak, onların kişi ve toplum sorunlarını tanıyıp çözüm yolları aramalarını sağlamak, yurdun iktisadî, sosyal ve kültürel kalkınmasına katkıda bulunma bilinci kazandırmak ve öğrencileri ilgi, istidat ve kabiliyetleri doğrultusunda yükseköğretime, mesleğe, hayata ve iş alanlarına hazırlamak gibi amaçlar açıkça sayılmıştır. Ayrıca öğrencilerin istekleri ve yetenekleri ile toplum ihtiyaçları arasında denge kurulması da bu çerçevenin içindedir. Buna karşılık "öğrencilerin belirli bir seviyede matematik, Türkçe, tarih ve coğrafya derslerinde başarı göstermelerini sağlamak" biçimindeki ifade, kanunda ortaöğretimin amacı olarak bu şekilde ders ders ve başarı düzeyi odaklı özel bir hedef olarak yer almaz. Kanun daha genel, kapsayıcı ve yönlendirici amaçlar koyar. Yani ortaöğretimin amacı tek tek belli derslerde başarı şartı koymak değil, öğrenciye ortak kültür kazandırmak, yöneltmek ve onu üst öğrenime ya da hayata hazırlamaktır. Bu yüzden B seçeneği, kanundaki amaç ve görevlerle doğrudan örtüşmeyen ifadedir. A kanundaki "asgari ortak genel kültür" ve "kişi ve toplum sorunlarını tanıma" ifadesine uygundur. C kanunda aynen yer alan kalkınmaya katkı bilinciyle ilgilidir. D öğrencilerin ilgi ve kabiliyetlerine göre yükseköğretime, mesleğe veya hayata hazırlanmasını anlatır ve doğrudur. E de yöneltme mantığıyla uyumludur.

Cevap: B

79. 7528 sayılı Öğretmenlik Meslek Kanunu'nda disiplin cezaları fiilin ağırlığına göre kademeli olarak düzenlenmiştir ve her ceza türü için hangi davranışların karşılık geldiği ayrı ayrı belirtilmiştir. Seçenekleri tek tek değerlendirelim. I. "Ders, seminer, sınav ve uygulama ortamlarının düzenini bozmak." Bu tür davranışlar eğitim ortamını olumsuz etkiler ancak ağır zarar doğurmaz. Bu nedenle kınama cezası kapsamında değerlendirilir. II. "Akademinin sunduğu imkânlardan haksız yararlanmak veya başkasını yararlandırmak." Bu da disiplin ihlalidir ancak doğrudan ağır zarar ya da suç niteliğinde değildir. Bu yüzden kınama cezası gerektiren davranışlar arasında yer alır. III. "Hazırlık eğitimine mazeretsiz toplam dört gün katılmamak." Devamsızlık süresi arttıkça ceza da ağırlaşır. Bu düzeydeki devamsızlık artık ödeme kesintisi cezası gerektirir. Bu nedenle kınama kapsamında değildir. IV. "Akademi bünyesindeki bina, eşya veya bilişim sistemine kasıtlı zarar vermek." Bu davranış çok daha ağır bir disiplin ihlalidir ve daha ağır yaptırımlar (ödeme kesintisi) kapsamında değerlendirilir. Bu yüzden kınama değildir. Sonuç olarak yalnızca I ve II kınama cezası gerektiren eylemler arasında yer alır. Bu nedenle doğru cevap A seçeneğidir.

Cevap: A

80. 7528 sayılı Öğretmenlik Meslek Kanunu'na göre Disiplin Kurulunun yapısı belirli kurallara bağlanmıştır. Kurul beş üyeden oluşur ve bu üyelerin bir kısmı Akademik Kuruldan, bir kısmı ise Akademi görevli daire başkanları arasından seçilir. Ayrıca kurulun sürekliliğini sağlamak amacıyla yedek üyeler de belirlenir. Bu nedenle A, B, C ve D seçenekleri kanuna uygundur. Ancak E seçeneği yanlıştır. Çünkü Disiplin Kurulu başkanı dışarıdan ya da üst bir makam tarafından doğrudan atanmaz. Kanuna göre kurul, ilk toplantısında kendi üyeleri arasından başkanını seçer. Bu düzenleme, kurulun bağımsız ve tarafsız çalışmasını sağlamak amacıyla getirilmiştir.

Cevap: E